

[ABD'nin Irak' galinin 15. Yl](#)

.Irak'n, ABD ve ngiltere nclndeki koalisyon glerince igalinin zerinden 15 yl geti

Aran Haber Agency: Irak'n, ABD ve ngiltere nclndeki koalisyon glerince igalinin zerinden 15 yl geti. Saddam Hseyin'in biyolojik silahlar rettii iddiasıyla balatlan, 9 yl sren ve "demokrasi" vaadiyle yapılan kanl igal, sivillere byk bedeller detecek kaos getirdi. ABD, Irak'taki Baas rejimi lideri Saddam Hseyin'in eitli gerekelerle grevden alınmas iin 1990'dan itibaren byk bir hazrlık iine girdi. galden nce 13 yllk bir ambargonun uyguland Irak, hem ekonomik hem de yaam standartlar konusunda byk tahribatlar aldı. Ambargodan sonra ise yine ABD ve ona destek veren ngiltere, Birlemi Milletler Gvenlik Konseyi'nin (BMGK) kararını beklemeden Irak' ıgal etmek iin dmeye bast. Irak'a "istikrar ve demokrasi" getirilecei vadedilen operasyona da "Irak' zgrletirme Operasyonu" ad verildi. Askeri mdahale, yz binlerce sivilin hayatını kaybetmesine, milyarlarca dolar zarar ve ID'in palazlanmasına neden oldu.

YILLIK AIR AMBARGO SONUCU 500 BN OCUK HAYATINI KAYBETT 13

BMGK, Irak'n Kuveyt'i ıgal etmesinden tam 4 gn sonra 6 Austos 1990'da, daha ok ekonomi ve mali yapıyı uygulama karar aldı. Irak'n ubat 1991'de Kuveyt'ten ekilmesine ramen yapıtımlar Mays 2003'e kadar devam etti. BM Gvenlik Konseyi, bu dnemde ABD ve ngiltere'nin engellemeleri nedeniyle Irak'n tm itirazların geri evirdi.

Irak'ta 13 yl boyunca uygulanan ar ambargo nedeniyle ktleen ekonomik durum, halkın hayat standartlarının dramatik bir ekilde aaya ekti, lke altyapısı byk zarar grd, vatandalara ynelik hizmetlerde ciddi aksamalar meydana geldi.

BM Gıda ve Tarm rgt (FAO), 1993 yılında yayımlad raporda, ambargo sonucu lkedeki alk oranının ok yksek bir seviyeye ulat uyarısında bulundu. FAO, 1995'te yayımlad raporda ise yarı milyon Iraklı ocunun dayatılan ambargo nedeniyle alk ve kt yaam koullarından hayatını kaybettiğini duyurdu.

GAL HAZIRLII

ABD ve ngiltere, Irak'n ıgali iin dier lkelerin desteğini alabilmek iin dnemin Irak lideri Saddam Hseyin'in toplu lmlere sebebiyet verebilecek nkleer silahlar gelitirdii iddiaların ortaya attı.

Dnemin ABD Bakan George W. Bush, 2001-2003 yıllar arasında bu iddiaların zerinde bir dosya hazırlatarak Irak ıgalini yasal bir statye kavuturma mcadesine girdi.

ABD Dileri Bakan Colin Powell, 5 ubat 2003'te BM Gvenlik Konseyi'nde yaptı konuşmada, "Saddam Hseyin'in biyolojik silahlara sahip olduundan hi phe yok ve daha fazlasını retebilecek kapasiteye sahip." iddiasında bulundu.

ddiaların aksine, BM Silah Denetleme Komisyonu Bakan Hans Blix, 14 ubat 2003'te hazırlad raporda, Irak'ta incelemelerde bulunan ekibinin herhangi bir biyolojik silah bulamadığını aklad. ABD ve ngiltere, Irak'n ıgali iin BMGK'ye yeterli kanıtlar sunamad. Bunun zerine iki lkenin nclnde kurulan koalisyon gc BMGK'den onay kmadan ıgal karar aldı.

Bu kararla, Irak'n ıgaline uydurma bir bahaneyle giriilmesinin yan sra BMGK'nin devre d brakılması nedeniyle uluslararası hukuk da inendi.

IRAK'A AIR BEDELLER DETECEK SAVAIN ANLARI ALDI

ABD Bakan Bush, 17 Mart 2003'te Saddam Hseyin ve ailesine 48 saat iinde lkeyi terk etmeleri, aksi takdirde askeri mdahaleyle kar karyaya kalacakları uyarısında bulundu. Bush, bu ardan tam 2 gn sonra 19 Mart'ta ise ABD ve ona destek veren koalisyon glerinin Irak'a kar askeri operasyon balattığını duyurdu. lkenin tamamını ele geiren koalisyon gleri, 13 Aralık 2003'te Saddam'ı dodu Tikret'te yer altında

gizlenirken yakalad. Saddam'n ailesiyle Baas rejiminden birok st dzey yetkili rdn'e kaarak iltica etti.
.Hkmet ve ordunun tamam lavedildi

ABD'den yaklak iki yl grev yapacak Paul Bremer, Geici Koalisyon Ynetimi'nin bakanln yapt. Saddam
.Hseyin, eitli sulardan yaklak 3 yl boyunca yarglandktan sonra 30 Aralk 2006'da idam edildi

SAVAIN FATURASI SVLLERE KESLD

Irak'ta igalle birlikte balayan ABD askerlerinin varl yaklak 9 yl sonra 18 Aralk 2011'de son buldu. Ikeyi
kanl bir kaosa srkleyen igal, saylar net olarak bilinmemekle birlikte binlerce sivilin hayatn
.kaybetmesine, ok daha fazlasnn g etmesine yol at

Irak Salk Bakan'nn verileri zerinde alma yapan bamsz "Iraqcountybody" organizasyonuna gre, Irak'ta
2003-2011 yllar arasnda atmalardan kaynakl yaklak 120 bin sivil hayatn kaybetti. Ayn organizasyonun
.verilerine gre, 2018'e kadar hayatn kaybeden sivillerin says 200 bine ulat

BNDEN FAZLA ABD ASKER HAYATINI KAYBETT 4

galin sona erdiini duyuran dnemin ABD Bakan Barack Obama, 21 Ekim 2011'de yapt aklamada yaklak
9 yllk sre zarfnda 1 milyona yakn ABD'linin grev yapt Irak'ta 4 bin 400 askerinin hayatn kaybettiini, 32
.bininin yaralandn ve 1 trilyon dolardan fazla parann harcandn belirtti

ID'N ORTAYA IKMASI VE 5 MLYON GMEN

ABD igalinin nemli sonularndna biri de ID'in Ikenin te birine tekabl eden Musul, Enbar ve Salahaddin
.vilayetleriyle Diyala ve Kerkk'n bir ksmnda hakimiyet salamas

Irak Babakan Haydar el-badi, 18 Aralk 2017'de bilanosu ok ar olan askeri operasyonlar sonucu ID'in
lkedeki varlnn ortadan kaldrldn duyurdu. rgtn varlndan dolay 5 milyonluk bir i gmen dalgas yaand.
Musul, Enbar ve Salahaddin vilayetlerinde bedeli 80 milyar dolar bulan byk ykmlar meydana geldi.
.Bunun yannda on binlerce sivil hayatn kaybetti

ABD'NN HALHAZIRDA 5 BN ASKER IRAK'TA

ABD Savunma Bakan'ndan Aralk 2017'de yaplan aklamaya gre, Ikenin eitli blgelerinde askeri sleri yer
alan ABD'nin Irak'ta yaklak 5 bin 200 askeri bulunuyor. ABD askerleri dorudan atmalara girmek yerine
.daha ok askeri danman statsnde grev yapyor

AA